

**VÄGLEDNING
FÖR HANTERING AV
BILATERAL EFTERKORRIGERING
AV TIM- OCH SCHABLONAVRÄKNADE
ELLEVERANSER**

INNEHÅLL

1. BAKGRUND	3
1.1 Bilateral efterkorrigerig	3
1.2 Vägledningens syfte.....	3
1.3 Införandet av nordisk balansavräkning.....	3
1.4 Vägledningens ikraftträdande.....	3
2. PRINCIPER	4
3. RUTINER	5
3.1 Generellt	5
3.1.1 Regelverket för mätfel respektive handhavandefel	5
3.1.2 Reglering mot kund	6
3.1.3 Tidpunkt för korrigerig	6
3.1.4 Minimigräns för korrigerig	6
3.2 Korrigerig av dygnsvis timavräknade elleveranser.....	7
3.2.1 Ordinarie metod	7
3.2.2 Förenklad metod	7
3.2.3 Ekonomisk reglerig	8
3.3 Korrigerig av schablonavräknade elleveranser	9
3.3.1 Ordinarie metod	9
3.3.2 Ekonomisk reglerig	9
4. SKADESTÅND	10

BILAGOR

Bilaga 1	Rättelse av felaktigt avräknad energi (ordinarie metod) – underlag
Underbilaga 1a	Beräkning (ordinarie metod)
Bilaga 2	Rättelse av felaktigt avräknad energi (förenklad metod)– underlag
Underbilaga 2a	Beräkning (förenklad metod)
Bilaga 3	Bilaterala efterkorrigeringar -avgifter

Elmarknadsutveckling rekommenderar att bilateral efterkorrigering av tim- och schablonavräknade elleveranser utförs på följande sätt.

1. BAKGRUND

1.1 Bilateral efterkorrigering

Ibland uppstår fel i de normala avräkningsrutinerna. Det kan finnas flera orsaker till att fel uppstår t ex mätfel, strukturefel, fel i rapporteringen från elnätsföretagen, felaktiga uppgifter från elhandelsföretagen mm.

Felen kan leda till att en aktör (elhandelsföretag och/eller balansansvarig) drabbas av kostnader för en elleverans som en annan aktör får intäkterna av. Exempelvis kan mätfel få konsekvenser för balansansvariga, elhandelsföretag, elnätsföretag och kunder (såväl elanvändare som elproducenter). Med begreppet "elleverans" avses i denna vägledning antingen förbrukning eller inmatad produktion.

En uppgörelse mellan parterna (kan innefatta elhandelsföretag, balansansvariga och elnätsföretag) ska ses som en neutral justering i efterhand och bör efterlikna den riktiga avräkningen i stort, men ändå vara förenklad för att minska administrationen hos involverade aktörer.

Det huvudsakliga syftet med bilateral efterkorrigering är att ekonomiskt neutralisera de fel som inträffat. I vissa fall är det enligt lag eller allmänna avtalsvillkor inte möjligt att helt neutralisera de ekonomiska konsekvenser som felet inneburit. Den part som i dessa fall är orsak till felets uppkomst ska då bära de eventuella kostnader som uppstått.

1.2 Vägledningens syfte

Syftet med denna vägledning är att underlätta för elmarknadens aktörer vid hanteringen av fel i avräkningsrutinerna. Det ska särskilt noteras att denna vägledning endast utgör en rekommendation. Parter som så önskar kan sinsemellan avtala om att innehållet i vägledningen ska vara bindande dem emellan.

1.3 Införandet av nordisk balansavräkning

Vägledningen innehåller liksom tidigare rekommendationer för såväl tim- som schablonavräknade elleveranser. Vid införandet av nordisk balansavräkning väntas behovet av bilateral efterkorrigering av timavräknade elleveranser dock öka. Vägledningen har därför kompletterats med en ny förenklad metod för efterkorrigering av timavräknade elleveranser vars syfte är att underlätta hanteringen av den typ av fel som bedöms öka mest i och med införandet av nordisk balansavräkning. Den nya förenklade metoden beskrivs i avsnitt 3.2.2 nedan. Efter införandet av nordisk balansavräkning kommer det finska bolaget eSett Oy ("eSett") att utföra balansavräkningen för Svenska kraftnäts räkning.

1.4 Vägledningens ikraftträdande

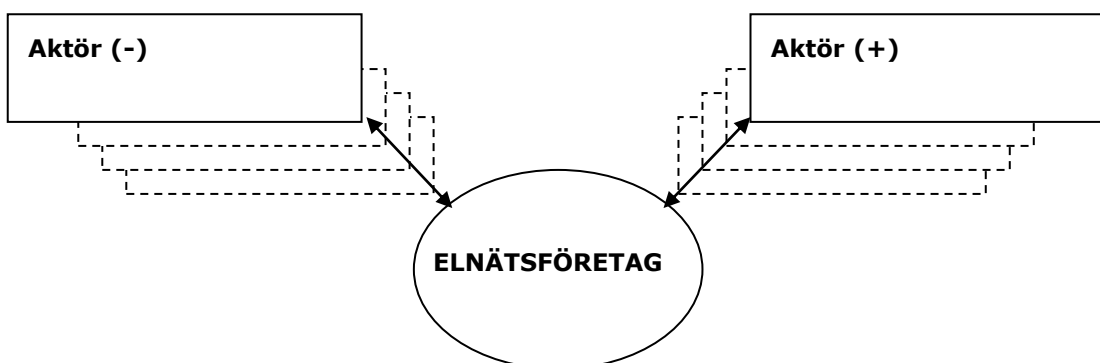
Vägledningen träder ikraft när nordisk balansavräkning börjar tillämpas.

2. PRINCIPER

Elnätsföretaget ska klarlägga felaktigt avräknad energimängd och informera de aktörer (elhandelsföretag och/eller balansansvariga) som har blivit felaktigt avräknade. Närmare föreskrifter om redovisning av fel i mätvärden och rapportering efter rättningar har utfärdats av Energimarknadsinspektionen.

Nedan återfinns principer för hur efterkorrigeringar ska hanteras. De kan sammanfattas i följande steg:

Steg 1 – Fel identifieras

Samtliga parter har ett ansvar för att löpande säkra rätt struktur och identifiera eventuella fel.

Steg 2 – Utredning

Elnätsföretaget ska tillsammans med berörda aktörer utreda vem som burit balans- respektive leverantörsansvar för den aktuella anläggningen.

Steg 3 - Underrättelse och beräkningsunderlag

Elnätsföretaget ska fylla i standardformuläret "Rättelse av felaktigt avräknad energi (ordinarie metod) – underlag", [Bilaga 1](#) alternativt "Rättelse av felaktigt avräknad energi (förenklad metod)– underlag", [Bilaga 2](#). Bilaga 1 ska användas både för dygnsvis timavräknade elleveranser som korrigeras enligt ordinarie metod (avsnitt 3.2.1) och för schablonavräknade elleveranser (avsnitt 3.3.1). Bilaga 2 ska användas för dygnsvis timavräknade elleveranser som korrigeras enligt den förenklade metoden (avsnitt 3.2.2). Bilaga 1 och 2 används för såväl förbrukning som produktion. Resultatet av utredningen enligt steg 2 ovan ska beskrivas i formuläret. Vidare ska de energimängder som ska korrigeras preciseras på sätt som framgår av respektive formulär. Elnätsföretaget ska sända det ifyllda formuläret till berörda parter för granskning och godkännande.

Steg 4 – Fakturering av korrigerad energimängd

Den aktör (elhandelsföretag och/eller balansansvarig) som felaktigt burit kostnader före korrigeringen ska fakturera berörda parter i enlighet med godkänd utredning, se steg 3 ovan.

3. RUTINER

3.1 Generellt

En uppgörelse ska göras mellan de aktörer (elhandelsföretag och/eller balansansvariga) som är direkt berörda.

Elnätsföretaget har dock en central roll då det är elnätsföretaget som måste leverera relevanta mätvärden för att uppgörelsen ska komma till stånd.

Bilateral efterkorrigering syftar till att ekonomiskt neutralisera de fel som inträffat. I vissa fall är det dock enligt lag eller allmänna avtalsvillkor inte möjligt att helt neutralisera de ekonomiska konsekvenser som felet inneburit. Den part som i dessa fall är orsak till felets uppkomst ska då bära de eventuella kostnader som uppstått. Det innebär exempelvis att i det fall elnätsföretaget ansvarar för felet, och kostnaden inte kan föras vidare mot kund, kommer elnätsföretaget att stå kostnaden för felet via nätförlusterna.

Rutiner för hur elnätsföretaget hanterar efterkorrigeringar i förhållande till sin leverantör av nätförluster ligger inte inom ramen för denna vägledning.

3.1.1 Regelverket för mätfel respektive handhavandefel

Man måste vara medveten om skillnaden mellan "mätfel" och "handhavandefel":

- som mätfel kan man klassa fel i mätare, mätutrustning eller insamlingsinfrastruktur som medför att felaktig energimängd mäts och samlas in och därmed innebär att energimängden måste uppskattas.
- som handhavandefel kan man klassa fel där rätt energimängd uppmätts och samlats in av elnätsföretaget men där fel uppstår senare i elnätsföretagets hantering. Detta kan t.ex. vara ett konstantfel eller att fel mätvärden rapporteras. Rätt mätvärden finns någonstans och kan användas.

Skillnaden är viktig eftersom olika regler gäller för mätfel respektive handhavandefel.

Fall 1 - mätfel där uppmätta värden inte finns eller inte är korrekta och måste uppskattas:

Enligt mätföreskrifterna ska elnätsföretaget inom skälig tid (14 dagar) redovisa orsak, tidsperiod, beräknad energimängd samt vilka intressenter som berörs och informera berörda intressenter (kund, elhandelsföretag och balansansvarig).

Den tidsperiod som kan korrigeras mot kund styrs av de allmänna avtalsvillkoren för aktuell kund:

- Gentemot högspänningskunder ska man inte korrigera längre tillbaka än 12 månader från det att felet blev känt (om inte annat särskilt avtalats).
- Gentemot lågspänningskunder ska man inte korrigera längre än 36 månader från det att felet blev känt.

Den tidsperiod som kan korrigeras mellan marknadsaktörerna är enligt allmänna preskriptionsregler 10 år.

Fall 2 - handhavandefel där uppmätta värden finns:

Den tidsperiod som kan korrigeras styrs i detta fall av allmänna preskriptionsregler:

- Gentemot konsument är det 3 år om det är till konsumentens nackdel, 10 år om det är till konsumentens fördel.
- Gentemot övriga kunder och marknadsaktörer är det 10 år.

3.1.2 Reglering mot kund

Rätten att av kund kräva tilläggsbetalning för icke fakturerad mängd överförd el kan, enligt allmänna rättsprinciper fastslagna i praxis, i vissa fall ha gått förlorad trots att preskription inte inträtt. Så kan vara fallet om kunden i god tro betalat faktura som med fog kan uppfattas som slutlig för viss tidsperiod. Däremot är kund berättigad att återfå tillgodobelopp även för en sådan period.

Vidare bör noteras att det finns ytterligare begränsningar i rätten att kräva *konsument* på tilläggsbetalning för icke fakturerad mängd överförd el. Om fakturering av konsument helt uteblivit för viss period, och detta beror på omständighet som ligger inom elhandelsföretagets kontroll, har elhandelsföretaget enligt de allmänna villkoren (EL 2012 K (rev)) inte rätt att kräva ersättning för fordringar äldre än 12 månader. Motsvarande begränsning gäller för elnätsföretag (enligt NÄT 2012 K (rev)). Slutligen bör noteras att konsument då avtalsförhållandet upphör ska få en slutfaktura inom 6 veckor från den dag då leveransen upphörde. Efter det att slutfaktura avsänts får ingen ytterligare fakturering ske (enligt EL 2012 K (rev) och NÄT 2012 K (rev)). Däremot är kund berättigad att återfå tillgodobelopp även för en sådan period.

3.1.3 Tidpunkt för korrigerig

Bilateral efterkorrigerig enligt den ordinarie metoden (avsnitt 3.2.1 och 3.3.1) ska göras så snart som möjligt efter det att redovisning av fel i mätvärde och rapportering efter rättning skett.

Vid korrigerig enligt den förenklade metoden (avsnitt 3.2.2) gäller istället de tider som anges i det avsnittet.

3.1.4 Minimigräns för korrigerig

Rekommendationen är att korrektioner enligt den ordinarie metoden (avsnitt 3.2.1 och 3.3.1) inte ska ske om energimängden understiger 5 MWh per korrektion.

För korrektioner enligt den förenklade metoden (avsnitt 3.2.2) rekommenderas att sådana inte ska ske om energimängden understiger 5 MWh per elområde och aktör och korrektionsperiod.

Den aktör som ändå vill reglera mindre energimängder ska skriftligen meddela motparten detta, t ex via e-post.

3.2 Korrigering av dygnsvis timavräknade elleveranser

3.2.1 Ordinarie metod

Vid fel som kvarstår efter stängningen av eSetts balansavräkning och som inte ska hanteras enligt den förenklade metoden (avsnitt 3.2.2 nedan) ska elnätsföretaget:

- informera de aktörer som berörs av felet,
- ta fram underlag för korrigering enligt avsnitt 2 steg 3 Bilaga 1 ovan, och
- sända detta till de involverade aktörerna för granskning och godkännande.

De aktörer som felaktigt burit kostnader före korrigeringen ska fakturera berörda parter i enlighet med godkänd utredning enligt avsnitt 2 steg 4 ovan.

3.2.2 Förenklad metod

Vid fel som kvarstår efter stängningen av eSetts balansavräkning och som avser *avsaknad av mätvärden eller korrigerade mätvärden som inte orsakats av strukturfel* ska elnätsföretaget:

- löpande rapportera korrigerade eller tidigare saknade mätvärden per uttagspunkt/inmatningspunkt,
- ta fram underlag för korrigering enligt avsnitt 2 steg 3 Bilaga 2 ovan, och
- sända detta till de involverade aktörerna för granskning och godkännande.

Alla andra typer av fel än sådana som avser avsaknad av mätvärden eller korrigerade mätvärden som inte orsakats av strukturfel ska hanteras enligt den ordinarie metoden (avsnitt 3.2.1). Det innebär exempelvis att korrigerade mätvärden som orsakats av strukturfel ska hanteras enligt den ordinarie metoden.

De aktörer som felaktigt burit kostnader före korrigeringen ska fakturera berörda parter i enlighet med godkänd utredning enligt avsnitt 2 steg 4 ovan.

Vid förändring av tidigare rapporterat giltigt mätvärde ska elnätsföretaget informera berörda intressenter inte bara genom rapportering enligt punkt a. ovan utan även i övrigt på föreskriftsenligt sätt.

Underlaget enligt punkten b. ovan ska innehålla korrigeringsserier som ska baseras på följande formel:

$$C = B - A, \text{ där}$$

A = serie som rapporterats till eSett och som ingår i balansavräkningen (stängd 13 dagar efter leveransdygnet)

B = serie enligt A innehållande värden som uppdaterats under korrektionsperioden (samtliga värden ska ingå oavsett om de uppdaterats eller inte)

C = korrigeringsserie för korrektionsperioden

Underlaget ska rapporteras i excel-format eller på annat sätt som parterna överenskommer. Underlaget ska specificeras per elhandelsföretag, elområde, nätområde och energislag. Produktion och förbrukning ska separeras i underlaget.

Korrekktionerna ska göras halvårsvis med en eftersläpning på ett kvartal:

- I oktober korrigeras fel som avser Q1 och Q2,
- I april korrigeras fel som avser Q3 och Q4.

Q1 och Q2 2017 ska således korrigeras i oktober 2017. Fel som avser äldre period än Q1 och Q2 2017 får inte inkluderas i denna korrekktion utan ska hanteras enligt den ordinarie metoden.

Exempel: För det fall man upptäcker fel som avser perioden Q4 år 2016 och Q1 2017 så ska Q4 år 2016 hanteras separat.

Det elhandelsföretag som är ansvarigt för nätförlusterna ska korrigera mot övriga elhandelsföretag.

Beträffande stora avvikelser avgör den aktör som ska erhålla ersättning om avvikelsen är så stor att man inte kan invänta den förenklade korrekktionen. I så fall ska avvikelsen regleras tidigare enligt ordinarie metod.

Elnätsföretaget ska efter eSetts stängning av balansavräkningen fortsätta att skicka korrekta enskilda mätvärden per uttags- och inmatningspunkt. Serier som rapporterats till eSett får däremot inte förändras efter eSetts stängning.

3.2.3 Ekonomisk reglering

Ekonomisk reglering ska ske på följande sätt.

Pris

Timvis spotpris, aktuellt elområde (Luleå, Sundsvall, Stockholm, Malmö), Nord Pools notering LULSEK, SUNSEK, STOSEK, MALSEK ska användas för att prissätta de energimängder (förbrukning eller produktion) som ska korrigeras.

Tidszon

Korrigerings ska ske i samma tidszon som i eSetts avräkning (dvs CET - aktuell tid).

Tillägg för anläggningar med förbrukning

Utöver spotpriset ska tillägg göras för anläggningar med förbrukning i enlighet med "Bilaterala efterkorrigeringar -avgifter", fliken "Timmätt förbrukning", Bilaga 3.

Avdrag för anläggningar med produktion

Från spotpriset ska avdrag göras för anläggningar med produktion i enlighet med "Bilaterala efterkorrigeringar - avgifter", fliken "Produktion", Bilaga 3.

Angivna avdrag för anläggningar med produktion ska endast göras vid korrigering i förhållande till annan balansansvarig (dvs då produktionsanläggning legat på fel balansansvarig). Vid korrigering i förhållande till leverantör av nätförluster (dvs vid mätfel/nätavräkningsfel som påverkar nätförlusterna) ska istället angivna tillägg för anläggning med förbrukning tillämpas.

Ränta

Ordinarie metod - korrigerig enligt avsnitt 3.2.1

Avkastningsränta uppgående till Riksbankens vid var tid gällande referensränta plus 2 procentenheter ska utgå på korrektionsbeloppet från och med 30 dagar efter det att felet uppstått till dess att betalning av korrektionsbeloppet sker.

Ränteberäkningen ska baseras på en traditionell metod använd i det svenska bankväsendet enligt vilken räntan räknas dag för dag, som om varje månad har 30 dagar och bankåret därmed 360 dagar.

Förenklad metod - korrigerig enligt avsnitt 3.2.2

Avkastningsränta uppgående till Riksbankens referensränta dagen efter korrektionsperiodens slut plus 2 procentenheter ska utgå på korrektionsbeloppet från korrektionsperiodens slut till dess att betalning av korrektionsbeloppet sker.

Ränteberäkningen ska baseras på en traditionell metod använd i det svenska bankväsendet enligt vilken räntan räknas dag för dag, som om varje månad har 30 dagar och bankåret därmed 360 dagar.

3.3 Korrigerig av schablonavräknade elleveranser

Detta avsnitt 3.3 är endast relevant vid korrigerig av förbrukning. All produktion ska vara dygnsvis timavräknad och ska därför korrigeras enligt avsnitt 3.2 ovan.

Så kallade "månadsvis timavräknade" elleveranser ingår i schablonavräkningen och ska korrigeras i enlighet med detta avsnitt 3.3.

3.3.1 Ordinarie metod

Vid fel som avser schablonavräknade elleveranser och som upptäcks efter Svenska kraftnäts slutavräkning ska elnätsföretaget:

- a. informera de aktörer som berörs av korrigerigen,
- b. ta fram underlag enligt avsnitt 2 steg 3 Bilaga 1 ovan och
- c. sända detta till de involverade aktörerna för granskning och godkännande.

De aktörer som felaktigt burit kostnader före korrigerigen ska fakturera berörda parter i enlighet med godkänd utredning enligt avsnitt 2 steg 4 ovan.

3.3.2 Ekonomisk reglerig

Ekonomisk reglerig ska ske på följande sätt.

Pris

Det pris som använts i slutavräkningen ska användas även vid korrekationer, dvs. Svenska kraftnäts schablonavräkningspris för aktuellt elområde. Priset publiceras på Svenska kraftnäts webbplats Mimer (<http://mimer.svk.se>).

Ränta

Avkastningsränta uppgående till Riksbankens vid var tid gällande referensränta plus 2 procentenheter ska utgå på korrektionsbeloppet från och med 30 dagar efter det att felet uppstått till dess att betalning av korrektionsbeloppet sker.

Ränteberäkningen ska baseras på en traditionell metod använd i det svenska bankväsendet enligt vilken räntan räknas dag för dag, som om varje månad har 30 dagar och bankåret därmed 360 dagar.

4. SKADESTÅND

Om part inte genom bilateral efterkorrigerings enligt avsnitt 2 till 3 ovan blir kompenserad för de kostnader som denne haft i samband med felaktig avräkning, har parten rätt till ersättning från den part som har orsakat felet med ett belopp som motsvarar skälig styrkt skada. Ersättning för utebliven vinst utgår dock inte. Den skadelidande parten är skyldig att begränsa sin skada enligt allmänna skadeståndsrättsliga principer.